

En gång skulle dock till sist den stackars Aurora få sammanträffa med sin hjälte och växla några ord med honom; det skedde vid ett celebret bröllop som på sommaren föranstaltades av själve Piper. Den fjärde och sista av de rika fröknarna Törnflycht skulle nämligen nu bortgiftas; den lycklige blev, efter åtskilligt mödosamt suckande och negocierande, Johan August Meijerfelt, en man som visserligen stod högt i gunst hos kungen och fick antagas ha framtiden för sig, men som dock, såsom tillsvidare endast enkel generalmajor och friherre, i pappa Törnflychts ögon (denne var en nobilierad stockholmsborgmästare vid namn Olof Hansson) utgjorde ett betänkligt lättviktigt inslag i den lysande krets av svärsöner som fylkat sig runt familjens döttrar och kassaskrin. Slutligen hade emellertid Meijerfelt bland talrika anmälda konkurrenter blivit den utvalde (överste Karl Magnus Posse omnämner med sarkastiskt välbehag att hans företrädare vid Gardet, nyutnämnde överståhållaren greve Knut Posse, hört till de ivrigt men fåfängt suckande i detta sammanhang), och grevinnan Piper kom ner till Sachsen med bruden, varvid de båda högförnäma damerna väckte det största uppseende på Leipzigs gator vid bodbesök i staden. »I går var lustigt», berättar Alstrin, »att när Pipers grevinna reste igenom staden här, så lopp folket omkring vagnen på alla sidor, liksom hade någon furstlig person

haft sitt intåg; och när generalmajorens käraste, Anna Maja Törnflycht, stannade vid en köpmans bod, samlades utanför så mycket folk att de måtte hava stormat boden. Jag tänkte hur lustigt går till i världen och att för några år sedan Olof Hansson väl intet kunnat tänka att hans döttrar skulle åka med sådan prakt och estim i Leipzig.»

När nu herrskapet Piper rustade till denna solenna högtidlighet, inbjöds även fröken Königsmarck, varjämte Hans Majestät själv, liksom vid den likartade föranstaltningen i Rawicz, lovade att hedra festen med sin närvaro. Men såsom den omtänksamme man han var, hade Piper i god tid ett samtal med kungen om en viktig och ömtålig sak, ett samtal som bevarats och blivit berömt:

Piper: Grevinnan Aurora Königsmarck yttrade på ett ställe i Leipzig, där jag åt middag tillsammans med henne, att hon väntade bli bjuden till det bröllop jag skall göra åt min svägerska. *Kungen:* Varför bjöd I henne ej strax? *Piper:* Jag tordes icke utan Eders Maj:ts lov, vilket jag nu utbeder mig. *Kungen:* För min del kunnen I väl bjuda henne; jag skall lika fullt komma. *Piper:* Men nu faller mig in: vad rum skall jag giva grevinnan Königsmarck bland det andra svenska fruntimret? Min hustru, som värdinna, cederar henne gärna; men där komma den och den. *Kungen:* Hon kan inte begära företrädet före dem, ty hon är en hora och har

ingen rang. *Piper:* Hon är likväl av våra gamla lustre familjer Königsmarck och De la Gardie, och om hon råkat gå på sido, så är det skett med ett krönt huvud. *Kungen:* Ett krönt huvud och en gemen karl äro i den saken lika. Hon är och bliver alltid en hora och har ingen rang. *Piper:* Om hon icke konsidereras såsom av rang, kan hon ej komma dit. *Kungen:* Så kan hon bliva dädan.

Man bör vid detta samtal inte föreställa sig kungens repliker i rangfrågan på något sätt kolorerade av fariseisk högfärd, eller

August var mån om att så länge som möjligt hålla sin ställning vid floden, emedan han därmed täckte viktiga företag vid Posen. Där belägrades nämligen nu Mardefelt och Meijerfelt av en polskrysk styrka, förd av ingen mindre än själve Patkul, som med stor hoppfullhet debuterat som general och nu som bäst dundrade på »med dubbla laddningar» och annat, utan att märkbart lyckas skrämma de båda generalmajorerna. Tidigare hade Meijerfelt, innan han gick in i Posen, vid ett par större sammandrabbningar på öppna fältet skött sig med största bravur med sina tre kavalleriregementen. För att nu ge Patkul tid att komma till något resultat, hade August gjort sig så stark som möjligt vid floden och även dragit till sig det nya sachsiska manskap, som tidigare stått under Steinau och som nu Schulenburg förde; men till någon öppen drabbning mot Karl, påstods han ha förklarar, ville han inte låta det komma, »om han så hade haft 100,000 man».

Det första försöket att med vapen hjälpa till att hejda svenskarna gjordes vid kartusianerklostret Bereza, där ett ryskt arriärgarde besatt den enda framkomliga vägen, en sorts det sumpiga Polesiens Thermopyle: en smal chaussé över kärrmarkerna, här och var avbruten av öppna vattenstråk, vilkas broar ryssarna förstört. Det ansågs att en ringa styrka kunde hålla denna passage mot vilken övermakt som helst, enär endast ett fåtal kunde avancera i bredd på jordvallen. När detta hinder en kväll rapporterades för kungen, beläget tre mil framför honom, tog han med sig två bataljoner av Gardet, några kanoner och ett par skvadroner valacker, marscherade genom natten fram till stället och fann ryssarna i färd med att uppkasta en redutt på andra sidan passagen. Kungen lät i gryningen artilleriet skicka några skott in bland de arbetande, varpå han tog Gardets grenadjärbataljon med sig och samman med den – med prins Max och generalmajor **Meijerfelt** vid sin sida – gick fram längs chaussén mot fienden. När de nådde de borttagna broarna, fanns intet annat att göra än att stiga ned i det till axlarna nående gyttjevattnet, efter det man med nedstuckna pikar förvissat sig om var det inte var drunkningsdjupt; och när de på detta sätt, i smal kolonn,

han föreföll mycket blyg och fåmäld och vågade aldrig ett ögonkast åt ett par täcka unga polska damer, släktingar till Stanislaus, vilka placerat sig där de bäst kunde se och bli sedda bland den hop åskådare som omgav den kungliga herrfrukosten. Utom de båda majestäterna deltog en av herrarna Sapieha samt generalmajor **Meijerfelt** och drabantlöjtnanten Wrangel (sannolikt Karl Gustaf Wrangel, »den oppnäste Wrangelen», snart Horns efterträdare som kaptenlöjtnant); förtäringen var riklig - oxkött, kalkon, raphöns, fårstek och mera, samt till dessert kastanjer och citroner - och kungen åt mycket kött och mycket smör och bröd, men drack måttligt: berättaren nämner inte vad han drack. Händerna voro grova (sannolikt i betydelsen med grov hud), med långa fingrar, tvättade, naglarna klippta - »detta till vederläggande av de lögnaktiga som utspritt att kungen varken tvättar händerna eller klipper naglarna». Ytterligare en gängse felföreställning rörande kungens toalett ser sig denne skarpögde iakttagare i stånd att vederlägga. Skjortan, som man kunde skönja vid halslinningen, var nämligen vit och ren; och därmed visades det ogrundade i det påståendet man eljest fick höra, att hans farmor vid hans borttåg från Stockholm satt på honom en lapsk trollskjorta, som han sedan aldrig avtagit. Däremot stämde vad man hört om hans värja: den var längre än någon annans. Hans min var mycket allvarlig och »föga godmodig»; han satt till vänster om Stanislaus och gav denne företräde när de gingo från bordet.

Fästningarna sprängdes därpå, såsom en lämplig åtgärd i detta fälttåg till sällan besökta trakter, ett tåg som bland annat var en sorts polsk eriksgata för den medbragte Stanislaus. Efter strövtåg längre norrut red kungen med sällskap - envar förande en löshäst till ombyte - från staden Slucz till Pinsk, 30 mils väg enligt Adlerfelt, från klockan 6 på kvällen till klockan 4 nästa eftermiddag, varvid endast prins Max, **Meijerfelt** och två andra förmådde följa honom hela vägen.